

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb
Templed Asesu Corfforaethol

Teitl y Strategaeth: Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022-32

Diweddarau: Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2017-20

Pwy sy'n gyfrifol am ddatblygu a gweithredu'r

Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?

Enw: Catherine Canning

Teitl y Swydd: Swyddog Polisi

Tîm Gwasanaeth: Cynllunio
Trefniadaeth Ysgolion

Gwasanaeth: Addysg

Dyddiad Asesu:

**1. Beth yw amcanion y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/
Gwasanaeth/Swyddogaeth?**

Diben y CSCA yw gwella cyfleoedd i awdurdodau lleol gynllunio darpariaeth addysg Gymraeg er mwyn cefnogi'r disgygliad presennol ac yn y dyfodol ar gyfer twf mewn addysg Gymraeg.

Mae gwella'r gwaith o gynllunio addysg Gymraeg hefyd yn cefnogi cyfraniad Cyngor Caerdydd at uchelgais genedlaethol hirdymor Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg fel y nodir yn y strategaeth Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg, Llywodraeth Cymru.

**2. Rhowch wybodaeth gefndirol am y
Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac
unrhyw ymchwil a wneir (e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn
ystadegau demograffig, AEGau tebyg a wnaed ac ati).**

Mae'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru i baratoi Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg o dan Adran 84 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Mae Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (Cymru) 2019 yn gwneud darpariaeth i awdurdod lleol baratoi Cynllun deng mlynedd, i ddod i rym gyntaf o 1 Medi 2022, yn amodol ar gymeradwyaeth Gweinidogion Cymru.

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

Wrth baratoi'r cynllun hwn, cafwyd cyfres o ymarferion ymgysylltu gyda phartneriaid a rhanddeiliaid lleol i lywio'r gwaith o ddatblygu strategaeth ar gyfer Caerdydd. Ar hyn o bryd yn paratoi i fynd â'r cynllun drafft i ymgynghori ag ystod eang o randdeiliaid lleol gan gynnwys pobl ifanc, rhieni ac ysgolion ynghyd ag Aelodau Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd.

3 Asesu'r Effaith ar y Nodweddion Gwarchoddedig

3.1 Oedran

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl iau/hŷn?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Hyd at 18 oed	x		
18 - 65 oed			x
Dros 65 oed			x

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Gan fod y cynllun yn canolbwyntio ar addysg statudol, mae'n debygol o gael effaith ar y rhai o dan 18 oed sydd ac a fydd mewn addysg statudol dros y 10 mlynedd nesaf.

Mae'n bosibl y gallai hyn gael effaith gadarnhaol wahaniaethol gyda mwy o gyfleoedd i brofi a defnyddio'r Gymraeg

Ni ragwelir y bydd hyn yn cael effaith negyddol wahaniaethol ar unrhyw un o'r grwpiau uchod.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.2 Anabledd

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar bobl anabl?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Nam ar y Clyw		x	
Nam Corfforol	x		
Nam ar y Golwg		x	
Anabledd Dysgu	x		
Salwch neu Gyflwr Iechyd Hirdymor	x		
Iechyd Meddwl		x	
Camddefnyddio Sylweddau		x	
Arall		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Mae Deilliant 6 y cynllun yn ymwneud yn benodol â datblygu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ymhellach ar gyfer disgyblion ag ADY yn unol â Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a Thriwlynys Addysg (Cymru) 2018 (ADYTA) Disgwylir y bydd creu lleoedd arbenigol newydd ar gyfer disgyblion ag ADY yn cefnogi mynediad pellach at ddarpariaeth yn y Gymraeg.

At hynny, bydd gwaith i sicrhau bod disgyblion ag ADY yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi i barhau â'u haddysg cyfrwng Cymraeg ac yn teimlo'n llwyddiannus yn eu dysgu yn cael effaith gadarnhaol ar sicrhau dilyniant a sefydlogrwydd o fewn eu taith addysgol.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

3.3 Ailbennu Rhywedd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar bobl drawsryweddol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Pobl Drawsryweddol (Pobl sy'n bwriadu ymgymryd, sydd yn ymgymryd neu sydd wedi ymgymryd â phroses [neu ran o broses] i ailbennu eu rhyw trwy newid priodoleddau ffisiolegol neu briodoleddau eraill rhywedd).		x	

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y byddai unrhyw effaith wahaniaethol na negyddol ar bobl drawsryweddol.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

3.4 Priodas a Phartneriaeth Sifil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar briodas a phartneriaeth sifil?

	Byd d	Na fydd	Dd/ B
Priodas		x	
Partneriaeth Sifil		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y byddai'r polisi hwn yn cael effaith wahaniaethol ar y rhai mewn priodas neu bartneriaeth sifil

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

--

3.5 Beichiogrwydd a Mamolaeth

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar feichiogrwydd a mamolaeth?

	Byd d	Na fydd	Dd/ B
Beichiogrwydd		x	
Mamolaeth		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y byddai hyn yn cael unrhyw effaith negyddol ar feichiogrwydd a mamolaeth. Mae potensial y gallai camau a gymerir i gefnogi'r gwaith o hyrwyddo addysg Gymraeg gan gynnwys y peilot Cynllun Adnabod Cynnar gael effaith gadarnhaol ar rieni newydd gan y bydd hyn yn rhannu gwybodaeth am gael mynediad at addysg ac yn llywio darpariaeth yn y dyfodol.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

3.6 Hil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar y grwpiau canlynol?

	Byd d	Na fydd	Dd/ B
Gwyn	x		
Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig	x		
Asiaidd/Asiaidd Prydeinig	x		
Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Prydeinig	x		
Grwpiau Ethnig Eraill	x		

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Bydd y strategaeth yn berthnasol i bob ysgol gymunedol a bydd yn ceisio cynyddu ymwybyddiaeth ac ymgysylltiad â'r Gymraeg ar gyfer pob disgybl. Mae'n bosibl y bydd ein cynllun i ymgynghori â rhieni o gefndiroedd lleiafrifol am eu barn ar ddarpariaeth a dewisiadau addysg yn cefnogi cynllunio yn y dyfodol sy'n diwallu anghenion y gymuned yn briodol. O fewn y cynllun nodir bod angen mwy o hyrwyddo ar addysg Gymraeg i bob teulu, yn enwedig y rhai y nodir eu bod yn cael eu tangynrychioli o fewn y sector. Mae'n bosibl y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol gan y bydd yn ceisio mynd i'r afael â mythau a chamsyniadau niweidiol a chaniatáu i deuluoedd deimlo bod ganddynt fwy o ddewis o ysgolion ar gyfer eu plant.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Parhau i fonitro'r carfannau o ddisgyblion sy'n cael addysg Gymraeg, parhau i weithio gyda sefydliadau partner i hyrwyddo ystod amrywiol o siaradwyr Cymraeg a modelau rôl, gweithio gyda theuluoedd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r cyfleoedd addysgol sydd ar gael i'w plentyn

3.7 Crefydd, Cred neu Ddiffyg Cred

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar bobl sydd â gwahanol grefyddau, credoau neu ddiffyg cred?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Bwdhydd		X	
Cristion		X	
Hindŵ		X	
Dyneiddiwr		X	
Iddew		X	
Mwslim		X	
Sikh		X	
Arall		X	

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y bydd hyn yn cael effaith wahaniaethol ar bobl â ffydd neu ddim ffydd gan mai ysgolion cymunedol lle gall pobl ifanc o bob cefndir ddysgu gyda'i gilydd yw ffocws y strategaeth hon.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

3.8 Rhywedd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith** wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol] ar ddynion a/neu fenywod?

	Byd d	Na fydd	Dd/ B
Dynion		x	
Menywod		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y byddai hyn yn cael unrhyw effaith wahaniaethol ar sail rhyw.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

3.9 Cyfeiriadedd Rhywiol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith** wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol] ar y grwpiau canlynol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Deurywiol		x	
Dynion Hoyw		x	
Menywod Hoyw/Lesbiaid		x	
Heterorywiol/Syth		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni ragwelir y byddai hyn yn cael effaith wahaniaethol ar bobl o wahanol gyfeiriadedd rhywiol

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

3.10 Dyletswydd Economaidd-gymdeithasol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** [gadarnhaol/negyddol] ar y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
	x		

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Bydd y cynllun yn berthnasol i bob ysgol gymunedol yng Nghaerdydd. Rydym yn gobeithio ymgynghori'n gynhwysfawr â chymunedau a grwpiau sy'n cael eu tangynrychioli mewn addysg Gymraeg er mwyn deall eu barn yn well ar eu dewisiadau

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

ar gyfer addysg i'w plant. Ledled Caerdydd, mae gwahaniaeth nodedig rhwng nifer y plant sy'n cael prydau ysgol am ddim mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg o'u cyferbynnu â phroffil y dalgylchoedd y maent yn eu gwasanaethu. Drwy ymgysylltu â theuluoedd a chymunedau, bydd yn ein galluogi i gynllunio'n fwy priodol i fodloni eu dewisiadau a chefnogi mynediad at ac i ystyried amrywiaeth ehangach o ysgolion lleol.

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Parhau i fonitro'r carfannau o ddisgyblion sy'n cael addysg Gymraeg, parhau i weithio gyda sefydliadau partner i hyrwyddo ystod amrywiol o siaradwyr Cymraeg a modelau rôl, gweithio gyda theuluoedd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r cyfleoedd addysgol sydd ar gael i'w plentyn

3.11 Y Gymraeg

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol (gadarnhaol/negyddol)** ar y Gymraeg?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
	x		

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Bydd y strategaeth hon yn ceisio cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg drwy annog cynnydd yn ei amlygrwydd ym mhob ysgol yng Nghaerdydd. Mae'r canlyniadau yn y strategaeth yn ceisio cynyddu nifer y plant sy'n cyrchu eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg, gan gefnogi'r bobl ifanc hynny i ddatblygu sgiliau lefel uwch yn y Gymraeg, datblygu lefelau uwch o gymorth o fewn y sector Cymraeg i ddisgyblion ag ADY a chynyddu cyfleoedd y gweithlu i gynyddu'r Gymraeg mewn ysgolion. Bydd y Cynllun yn eistedd ochr yn ochr â strategaeth y Gymraeg, gan gefnogi nodau cyffredin tuag at dargedau cenedlaethol Cymraeg 2050.

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

Pa gam(au) gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Gweithredu'r cynllun a sicrhau bod camau gweithredu i gefnogi'r Gymraeg yn cael yr effaith gadarnhaol a fwriedir

4. Ymgynghori ac Ymgysylltu

Pa drefniadau a wnaed i ymgynghori/ymgysylltu â'r gwahanol Grwpiau Cydraddoldeb?

Cynhaliwyd sesiynau ymgysylltu â rhanddeiliaid gyda phartneriaid a grwpiau â diddordeb ym mis Gorffennaf 2021

Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus llawn 8 wythnos rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2021 gydag ymatebion yn bwydo i'r cyflwyniad terfynol i Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2022.

Gwnaed ymdrech i sicrhau bod ystod eang o safbwyntiau'n cael eu casglu gan gynnwys hyrwyddo drwy'r cyfryngau cymdeithasol, grwpiau cymunedol, rhwydweithiau ysgolion a sefydliadau partner.

Cynhaliwyd y Sgwrs Fawr Gymraeg gyda phobl ifanc ym mis Rhagfyr 2021 gyda 2656 o ymatebion yn dod i law. Cymerodd disgyblion o 80% (16/20) o'r ysgol uwchradd ran yn ogystal â 12 ysgol gynradd. Roedd yr ysgolion hyn yn cynnwys ysgolion Cymraeg a Saesneg yn ogystal ag ysgolion ffydd.

5. Crynodeb o Gamau Gweithredu [a restrir yn yr Adrannau uchod]

Grwpiau	Camau Gweithredu
Oedran	
Anabledd	
Ailbennu Rhywedd	
Priodas a Phartneriaeth Sifil	
Beichiogrwydd a Mamolaeth	
Hil	Parhau i fonitro'r carfannau o ddisgyblion sy'n cael addysg

CYNGOR CAERDYDD

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Templed Asesu Corfforaethol

	Gymraeg, parhau i weithio gyda sefydliadau partner i hyrwyddo ystod amrywiol o siaradwyr Cymraeg a modelau rôl, gweithio gyda theuluoedd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r cyfleoedd addysgol sydd ar gael i'w plentyn
Crefydd/Cred	
Rhywedd	
Cyfeiriadedd Rhywiol	
Dyletswydd Economaid- gymdeithasol	Parhau i fonitro'r carfannau o ddisgyblion sy'n cael addysg Gymraeg, parhau i weithio gyda sefydliadau partner i hyrwyddo ystod amrywiol o siaradwyr Cymraeg a modelau rôl, gweithio gyda theuluoedd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r cyfleoedd addysgol sydd ar gael i'w plentyn
Y Gymraeg	Gweithredu'r cynllun a sicrhau bod camau gweithredu i gefnogi'r Gymraeg yn cael yr effaith gadarnhaol a fwriedir
Cyffredinol Generig [yn berthnasol i'r holl grwpiau uchod]	

6. Rhagor o Gamau Gweithredu

Dylid cynnwys unrhyw argymhellion ar gyfer camau gweithredu yr ydych yn bwriadu eu cymryd o ganlyniad i'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb hwn (a restrir yn y Crynodeb o Gamau Gweithredu) fel rhan o Gynllun Busnes eich Gwasanaeth i'w monitro'n rheolaidd.

7. Awdurdodiad

Dylai'r templed gael ei lenwi gan Swyddog Arweiniol y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Swyddogaeth a nodwyd a'i gymeradwyo gan y Rheolwr priodol ym mhob Gwasanaeth.

Cwblhawyd Gan: Catherine Canning	Dyddiad: 15/1/2022
Swydd: Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion	
Cymeradwywyd gan:	
Swydd: Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion	
Gwasanaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes	

- 7.1 Ar ôl cwblhau'r Asesiad hwn, sicrhewch y caiff y Ffurflen ei phostio ar Dudalen eich Cyfarwyddiaeth ar CIS - *Ledled y Cyngor/Systemau Rheoli/Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb* – fel bod cofnod o'r holl asesiadau yr ymgwymerir â nhw yn y Cyngor.

I gael rhagor o wybodaeth neu gymorth, cysylltwch â'r Tîm Canolbwytio ar Ddinasyddion drwy ffonio 029 2087 2536 / 3262 neu e-bostio tîmcydraddoldeb@caerdydd.gov.uk